

Asemattomien kaupunkipyörien pilotointi ja mahdollisuudet suomalaisessa kaupungissa - case Imatra

Liikkumisen ohjauksen valtionavustushanke 2018

- Päivi Pekkanen, Imatran kaupunki

- Virpi Ansio ja Laura Mansikkamäki, Sitowise

Sisältö

1. Työn eteneminen
2. Easybike kaupunkipyöräoperaattorina
3. Pysäköintialueet
4. Markkinointi ja tiedottaminen
5. Avajaistapahtuma: mediapyöräily

Kokemukset ja tulokset

6. Kaupunkipyörien huolto- ja siirtotehtävät
7. Media luo mielikuvia
8. Käyttäjätdata
9. Käyttäjäkysely
10. Oheistoimijoiden kokemukset
11. Johtopäätökset

1. Työn eteneminen

Maaliskuu

- Työn käynnistäminen ohjausryhmän kokouksella.
- Syksyllä 2017 käynnistettyjen keskustelujen jatkaminen kaupunkipyöräoperaattorin kanssa.

Huhti- toukokuu

- Yhteistyön kariutuminen syksyllä 2017 työstä kiinnostuneen operaattorin kanssa.
- Kaupunkipyöräoperaattorien kontaktointia (Obike ja Easybike). Yhteistyöstä sopiminen Easybiken kanssa.
- Markkinointimateriaalien laatiminen (flyerit ja mainos sähköiseen infotauluun).
- Viestintä päätöksentekijöiden ja median suuntaan.

Kesäkuu

- Tiedottaminen kaupunkipyörien saapumisajankohdasta ja asemattomien kaupunkipyörien toimintaperiaatteista.
- Pysäköintialueiden määrittäminen ja kauppiaiden kontaktointi kaupunkipyöriin ja niiden pysäköintiin liittyen.
- Työn Vuoksi ry hoitamaan pyörien huolto- ja siirtotehtäviä.

Heinä- lokakuu

- Pysäköintialueiden merkitseminen ja geo-fencing Easybiken toimesta.
- Mediapyöräilytapahtuma 25.7.2018 ja kaupunkipyörien käyttöön ottaminen.
- Tiedottaminen ja markkinointi.
- Käyttäjäkokeusten kerääminen kyselyllä.
- Kaupunkipyörät ajossa 31.10.2018 asti.

Marras- joulukuu

- Kokemusten yhteenveto käyttäjäkyselyn sekä kauppiaiden, kaupungin, matkailupalvelutarjoajien, Työn Vuoksen ja Easybiken osalta.
- Loppuraportointi Liikennevirastolle.
- Pyöräilyteemainen näyttely kaupungintalolla (kaupunkipyörien käyttö ja palaute, koululaisten unelmien pyöräpysäköintipaikkapiirustuskilpailun tulokset, vuoden 2018 aikana määritetty pyöräilyn tavoiteverkko).

2. Easybike kaupunkipyöräoperaattorina

- Rahoitusmalli: valtionavustus ja kaupungin oma rahoitus. Ei ollut tarvetta hankkia sponsoreita rahoittajiksi, koska valtionavustusta käytettävä hakemuksen mukainen summa kaupunkipyöräjärjestelmään.
- Easybike valikoitui operaattoriksi tarjoamalla hankesisältöön sopivan palvelupaketin.
- Operaattoria kiinnostaa kaupunkipyörien potentiaali ja käyttötavat Imatran kokoisessa kaupungissa, joita Suomessa on paljon.
- Easybiken kanssa laadittiin sopimus sisältäen muun muassa:
 - 50 + 5 pyörää,
 - pyörien toimittaminen Imatralle ja hakeminen kokeilun päätyttyä,
 - sovelluskehitys,
 - pysäköintialueiden merkitseminen,
 - pyörien siirtely- ja huoltokustannukset (ulkoistettu Työn Vuokselle),
 - palautekyselyn lähettäminen käyttäjille ja
 - kokeilun aikana saadun datan jakaminen kaupungille (ennalta sovituilta osin).
- Lisätietoja Easybikesta: <http://easybike.fi/>

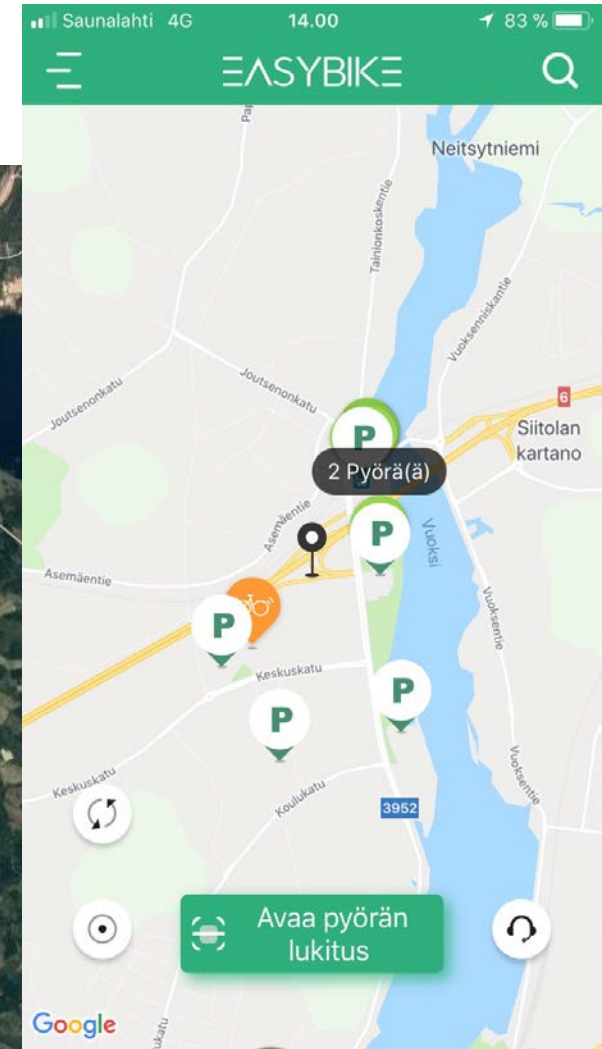
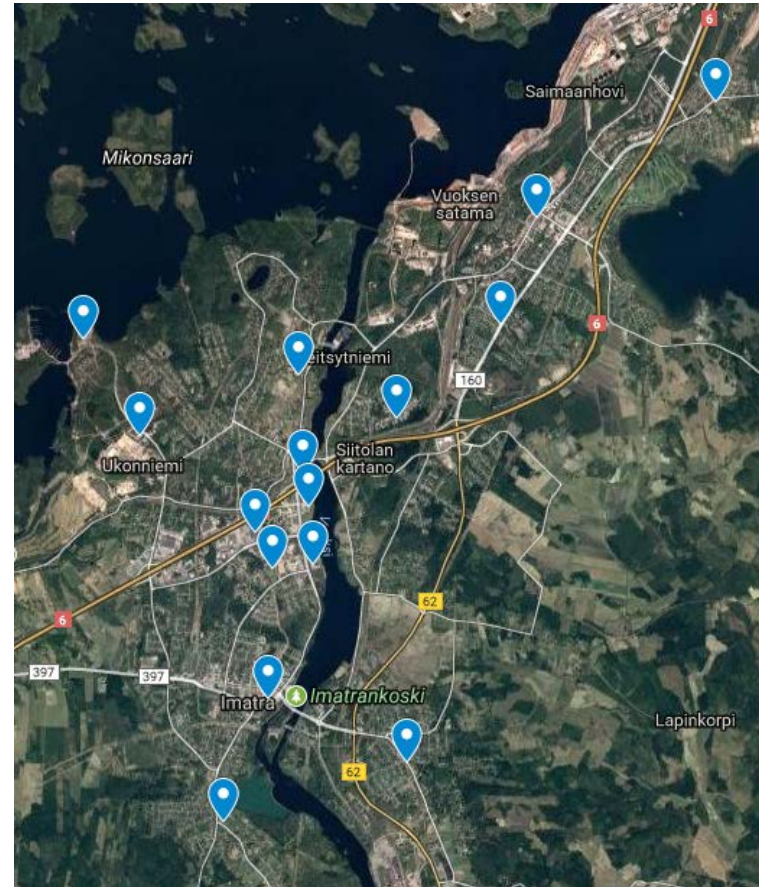

Easybiken toimitusjohtaja Yu Guo ja Imatran kaupunkipyörä.

3. Pysäköintialueet

- Kaupungissa oli käytettävissä yhteensä 50 Easybike-pyörää.
- Luvallisia pysäköintialueita 15 kappaletta. Alueiden ulkopuolelle pysäköinnistä käyttäjälle koitui 0,5 € maksu.
- Kauppiaat ja matkailupalveluntarjoajat suhtautuivat myönteisesti pysäköintialueiden sijoittamiseen kiinteistön alueelle.
- Pysäköintialueiden määrää oli rajoitettava pyörien määrän takia, joten kaikille pysäköintialuetta toivoneille yrittäjille ja toimijoille ei voitu tarjota kaupunkipyöräparkkia piha-alueella.

Vasemmalla suunnitteluvaiheen kuva Imatran 15:sta kaupunkipyörien pysäköintialueesta. Oikealla Easybike-sovelluksen näkymä pysäköintialueista.

Pysäköintialueet

- Kevyitä perustaa ja merkitä. Vaatimuksena ainoastaan pyöräteline.
- Toteutettiin Geo-fencing – menetelmällä eli määrittiin todellisessa ympäristössä oleva alue virtuaaliseksi ja näkyväksi kaupunkipyöräsovellukseen.
- Pysäköintialueiden paikat suunniteltiin vuorovaikutuksessa Easybiken kanssa. Myös kyltitys tehtiin yhteistyössä.

4. Markkinointi ja tiedottaminen

- Työn aikana julkaistiin mediatiedotteita.
- Laadittiin markkinointifyyerit suomeksi, englanniksi ja venäjäksi.
- Mainostettiin katutilassa sähköisissä infotauluissa.
- Informaatiota pyöräpalvelusta löytyi myös kaupungin verkkosivuilla.
- Imatra-infopisteessä neuvottiin kaupunkipyörien käyttöön kesätyöntekijöiden toimesta.
- Järjestettiin mediapyöräily.
- Nostettiin kaupunkipyöriä esiin somessa.

Imatran kaupunkipyörät

Pyörän käyttäminen

- 1 **Rekisteröidy** EASYBIKE-mobiilisovelluksessa
- 2 **Etsi** lähin pyörä sovelluksen kartalta
- 3 **Avaa** pyörän lukko sovelluksella
- 4 **Nauti** ajamisesta
- 5 **Pysäköi** EASYBIKE-pysäköintialueelle
- 6 **Lukitse** pyörä sovelluksella
- 7 **Vapauta** pyörä sovelluksessa seuraavalle käyttäjälle

Kaupunkipyörät ovat kaikkien käytettävissä **31.10.2018 asti**.
Pyöriä voi käyttää lataamalla puhelimeen kaupunkipyörä-sovelluksen.

IMATRA

EASYBIKE

Imatra city bikes

Using the bike

- 1 **Register** in the EASYBIKE mobile app
- 2 **Find** the bike nearest to you on the map in the app
- 3 **Open** the bike lock using the app
- 4 **Enjoy** the ride
- 5 **Park** in an EASYBIKE parking area
- 6 **Lock** the bike using the app
- 7 **Release** the bike in the app for the next user

IMATRA 70

EASYBIKE

Городские велосипеды Иматры

Плата за пользование

1€	0,5€	За пользование / 30 минут Учащиеся
5€	5€	24-часовой билет Учащиеся
20€	15€	30-дневный билет Учащиеся
40€	30€	90-дневный билет Учащиеся
60€	45€	На весь период (до 31.10.) Учащиеся

За пользование продолжительностью менее 30 минут плата не взимается.
За пользование свыше получаса взимается плата в размере 1 евро / 30 мин.

Контактная информация

При возникновении проблем просим обращаться в отдел обслуживания клиентов по тел. **044 777 66 77**.

IMATRA

5. Avajaistapahtuma: mediapyöräily

- Avajaisjuhlien suunnittelua ja järjestelyjä ei voitu tehdä hyvissä ajoin tai kytkemällä osaksi kesällä järjestettäviä kaupunkitapahtumia, sillä pyörien saapumisajankohta oli epäselvä heinäkuun puoliväliin asti.
- 25.7.2018 järjestettiin mediapyöräily, jossa lehdistön edustajat pääsivät kokeilemaan pyöriä ja sovellusta sekä haastattelemaan Easybiken toimitusjohtajaa, kaupungin edustusta, paikallista julkisuuden henkilöä moottoripyöräilijä Niki Tuulta, kaupunkipyöräkokeilusta vastaavaa konsulttia ja Pyöräilykuntien verkoston edustajaa.
- Mediapyöräilyyn osallistui kolme lehdistön edustajaa.
- <https://www.facebook.com/imatrankaupunki/videos/1418200391658106/>
- Imatran kaupunkipyöräkokeilujakson kesto 25.7.-31.10.2018.

Kokemukset ja johtopäätökset

6. Kaupunkipyörien huolto- ja siirtotehtävät

- Imatralainen työpajatoimintaan keskittyvä TyönVuoksi ry toimi ”pyörätalkkarina” ja vastasi pyörien siirtely- ja huoltotehtävistä Easybiken ja TyönVuoksen välisellä sopimuksella.
- Pyöräpysäköintialueiden kiinteistöjen omistajat olivat yhteydessä Easybikeen esim. rikkoutuneista pyöristä ja Easybike ilmoitti tästä TyönVuokselle.
- Huollettavaa oli, sillä ilkivaltaa tapahtui. Useimmista pyöristä revittiin lokasuojat irti ja muutamista väännettiin vanne ajamattomaan kuntoon. Yksikään pyörä ei kuitenkaan päätenyt kaupungin läpi virtaavaan Vuokseen, vaikka huoli tähän oli.
- Pyöriä ei jätetty juurikaan pysäköintialueiden ulkopuolelle. Siirtelytehtävät liittyivät lähinnä pyörien siirtelyyn pysäköintialueiden välillä.
- Kyseessä oli uudentyyppinen työtehtävä TyönVuokselle, joten alussa muutamia haasteita. Pian työn toteuttaminen alkoi sujua. TyönVuoksi on kiinnostunut pyörätalkkarin tehtävästä myös jatkossa.
- Kaupungin näkökulmasta pyörätalkkaritehtävän toteuttaminen työllistämällä paikallisyhdistystä näyttäytyi hyvänä.

7. Media luo mielikuvia

- Huhtikuussa kaupunkipyöristä kirjoitettiin kriittisesti ja hieman epäileväisesti.
- Kesäkuussa uutisointi keskittyi viivästyneeseen aikatauluun.
- Kaupunkipyöräpilotin käynnistyessä kirjoittelu muuttui positiivisen uteliaaksi nykyaikaista ja asematonta kaupunkipyöräjärjestelmää kohtaan.
- Uutisointia YLE:n paikallisuutisissa ja radiossa, Uutisvuoksessa, Etelä-Saimaassa ja Imatralaisessa.

Julkaistu 15.4.2018 5:25

Pääkirjoitus: Paikallisen yrittäjän citypyörät jäävät talliin, kun kaupunki täyttää markkinan – Imatran kaupunkipyöräjärjestelmä oli vielä viime kesänä poikkeuksellinen

Julkaistu 19.4.2018 6:30

Imatran vuokrapyöristä puhetta kovenevin äänenpainoin – Yrittäjien kanta luvassa perjantaina

Yrittäjä Jani Telkkä latasi blogissaan julkisen kummastelun kaupungin tavasta ohittaa paikallinen pyörävuokraus. Kaupungininsinööri Päivi Pekkanen uskoi, että maanantaina käydyssä keskustelussa oli löytynyt yhteisymmärrys.

Julkaistu 2.7.2018 9:04

Imatran kaupunkipyörät myöhästyvät ainakin pari viikkoa lisää – Älylukkojen toimitus kestää

Julkaistu 25.7.2018 13:55

50 kaupunkipyörää rantautui vihdoon Imatralle – pyöriä löytyy niin Imatrankoskelta, Mansikkalasta kuin Vuoksenniskaltakin

Kaupungissa on 15 pyöräparkkia, joihin pyörän voi palauttaa ilman veloitusta.

Easybike

Imatralta löytyy nyt puolensataa kaupunkipyörää.

Julkaistu 25.7.2018 16:50 Muokattu 25.7.2018 17:50

Kaupunkipyörät saatiin käyttöön – ”Haluamme nähdä, miten ihmiset ottavat pyörät vastaan”

Lähes puolentoista kuukauden ajan tulossa olleet kaupunkipyörät ovat saapuneet Imatralle.

Taneli Toikka

8. Käyttäjädatta

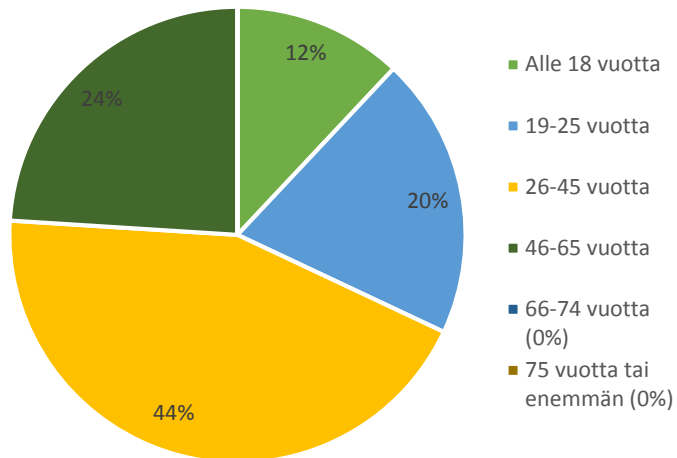
- EASYBIKE-sovelluksen avulla kerättiin välillä 25.7.-31.10.2018 tietoa käyttäjäprofiileista, pyörillä tehdyistä matkoista (määrä, kesto, kilometrit, matkan keskipituus), käyttöajat ja viikompäiväpäiväkohtaiset erot käyttöajankohdissa, pysäköintialueiden käyttöaste (suosituimmat pyörien otto- ja jättöpisteet) sekä pyöräillyt reitit (heatmap).
- Sovellukseen rekisteröityneitä käyttäjiä oli 272 henkilöä.
- Suurin osa käyttäjistä syntynyt 1980- tai 1990- luvulla.
- Tehtyjen matkojen määrä 231.
- Pyöräillyt kilometrit yhteensä 331.
- Keskimääräinen pyöräilymatkan pituus 1,4 kilometriä.
- Suosituin käyttö ajallisesti klo 10 aikaan ja viikompäivistä lauantai.

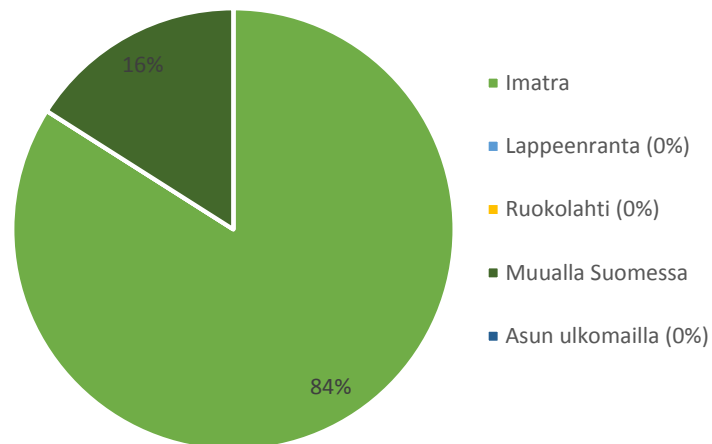
9. Käyttäjäkysely

- Toteutettiin Surveypal-verkkokyselynä. Easybike lähetti kyselylinkin sähköpostilla ja tekstiviestillä kaikille kaupunkipyöriä käyttäneille.
- Kysely oli tarjolla englanniksi ja suomeksi.
- Vastauksia saatiin 26 kappaletta.

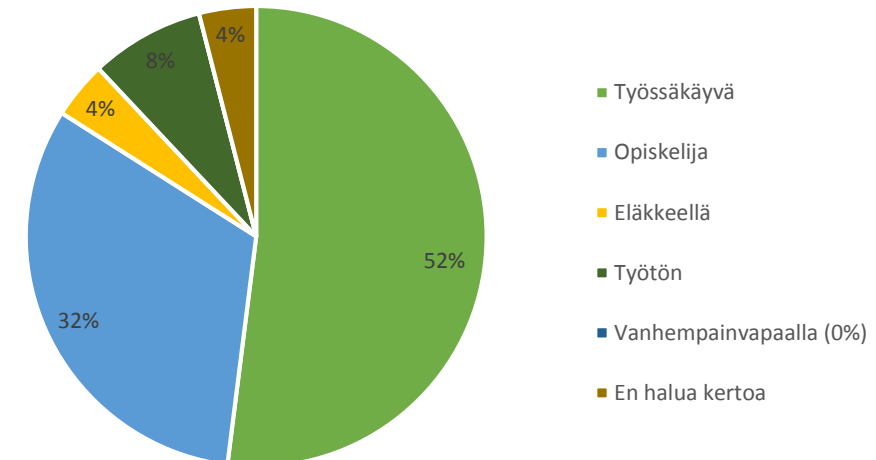
Vastaajan ikäryhmä

Vastaajan asuinpaikka

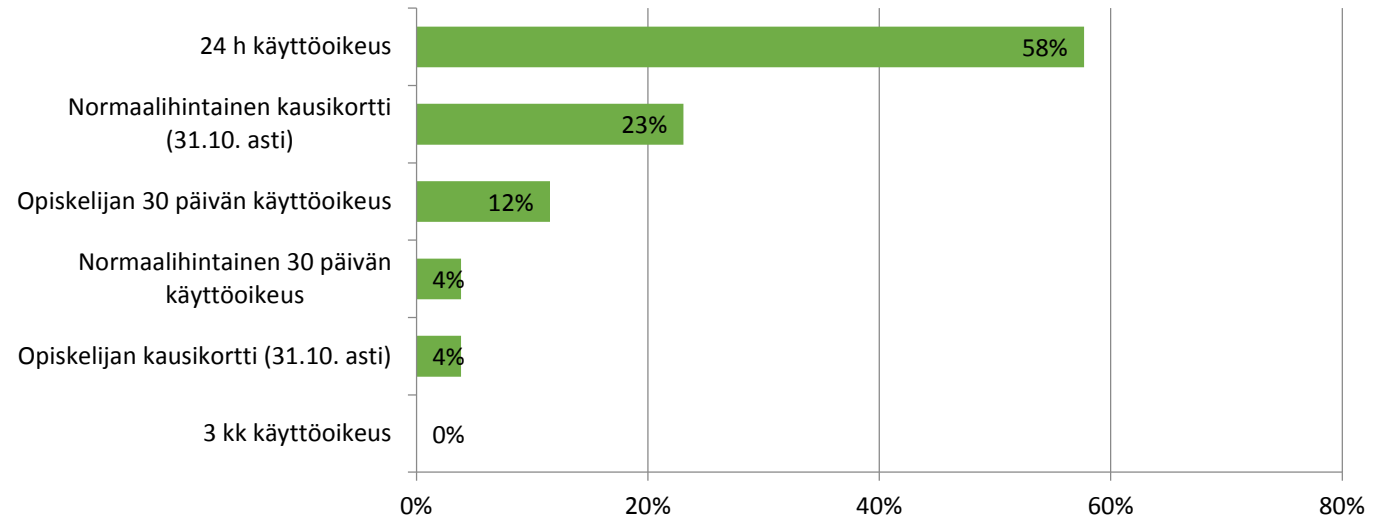
Vastaajan elämäntilanne

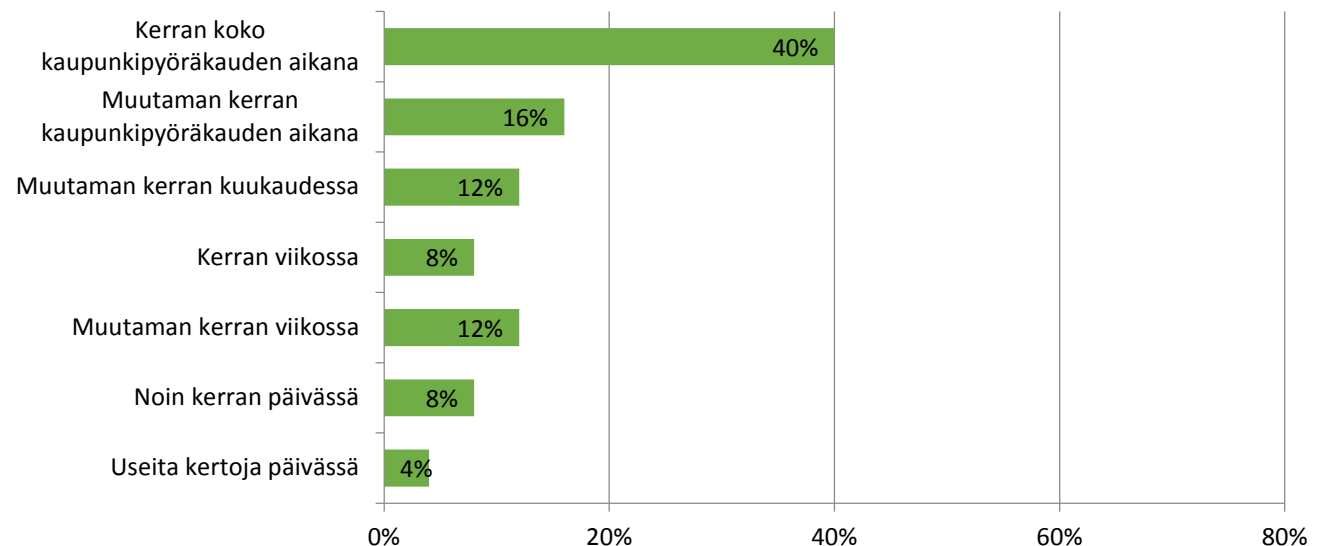
Nostoja käyttäjäkyselystä

- Suurin osa vastaajista kokeili pyöriä kertaluontoisesti (24h käyttöoikeus) ja käyttö jäi yhteen kertaan.
- **Ensimmäisellä käyttökokemuksella on suuri merkitys palvelun jatkokäytön kannalta!**
- Kyselyn perusteella pyörien käyttömukavuus syynä kertaluontoiseen käyttöön:
 - Pyörä liian raskas polkea ja painava
 - Satulan säätövara riittämätön 180 cm pituisella

Millaisilla käyttöoikeuksilla olet käyttänyt pyöriä? (n=26)

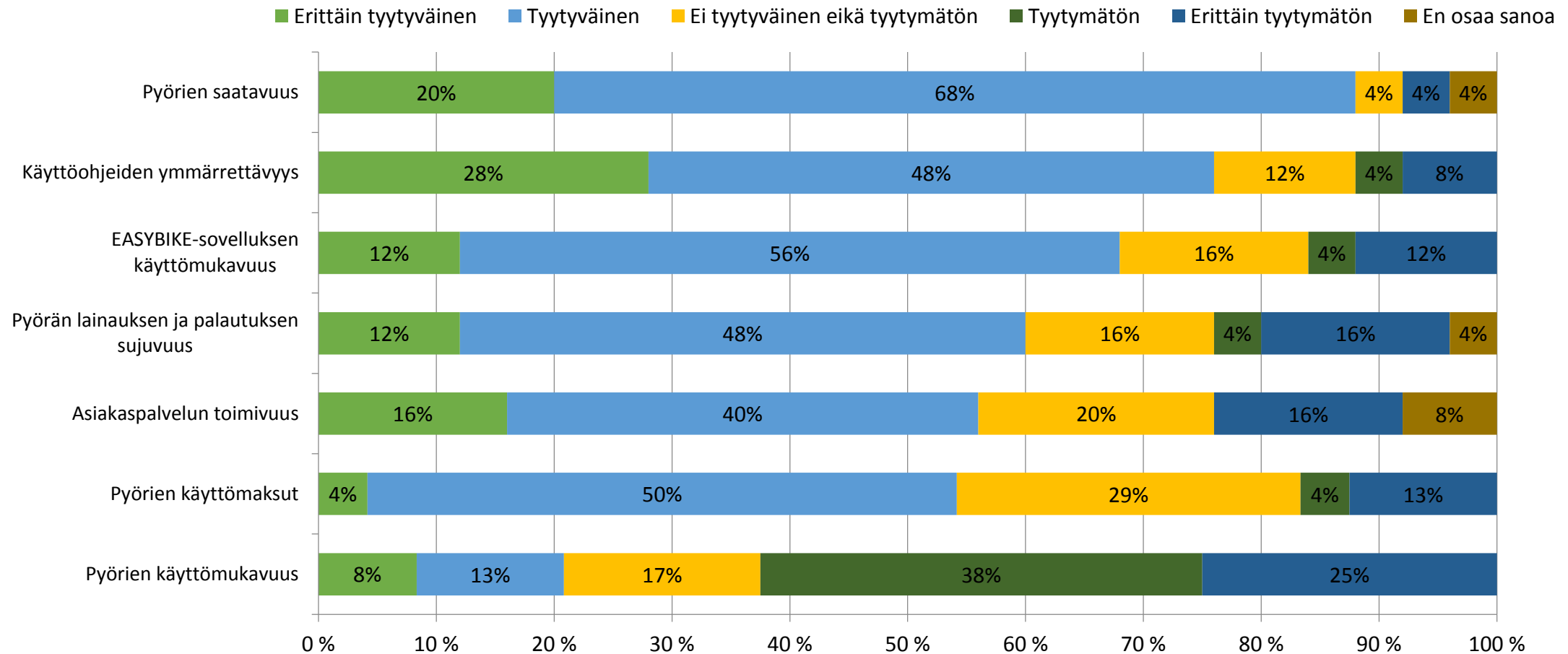
Kuinka usein käytit kaupunkipyöriä? (n=25)

Nostoja käyttäjäkyselystä

- Käyttäjät olivat tyytyväisiä pyörien saatavuuteen, käyttöohjeiden selkeyteen ja kaupunkipyöräsovellukseen
- Pyörien käyttömukavuuteen oltiin tyytymättömiä.

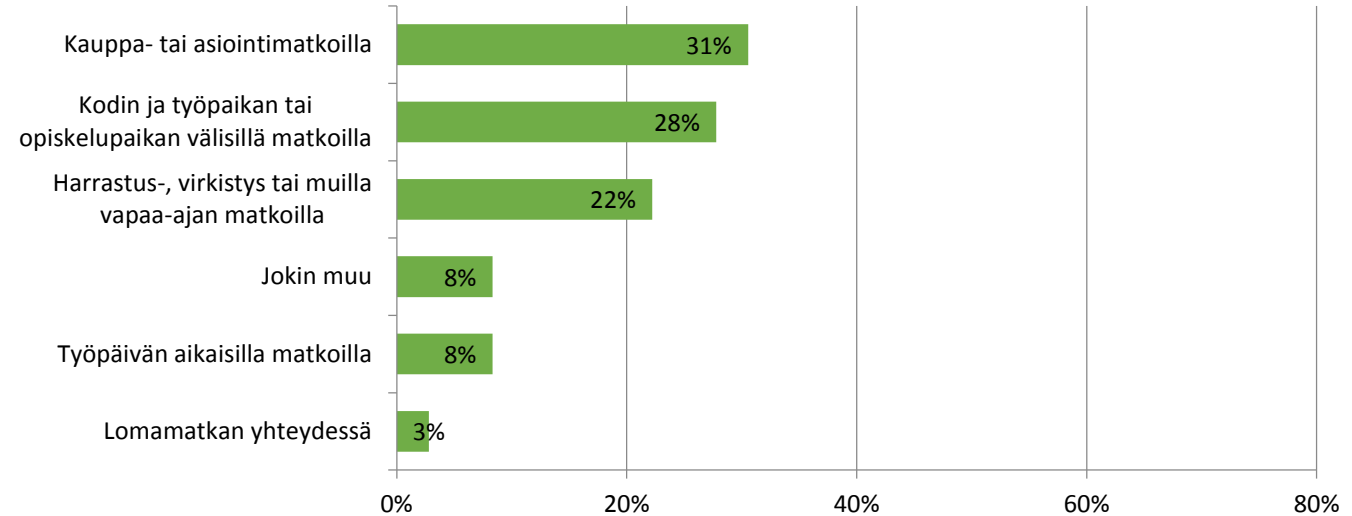
Tyytyväisyys kaupunkipyöräpalveluun

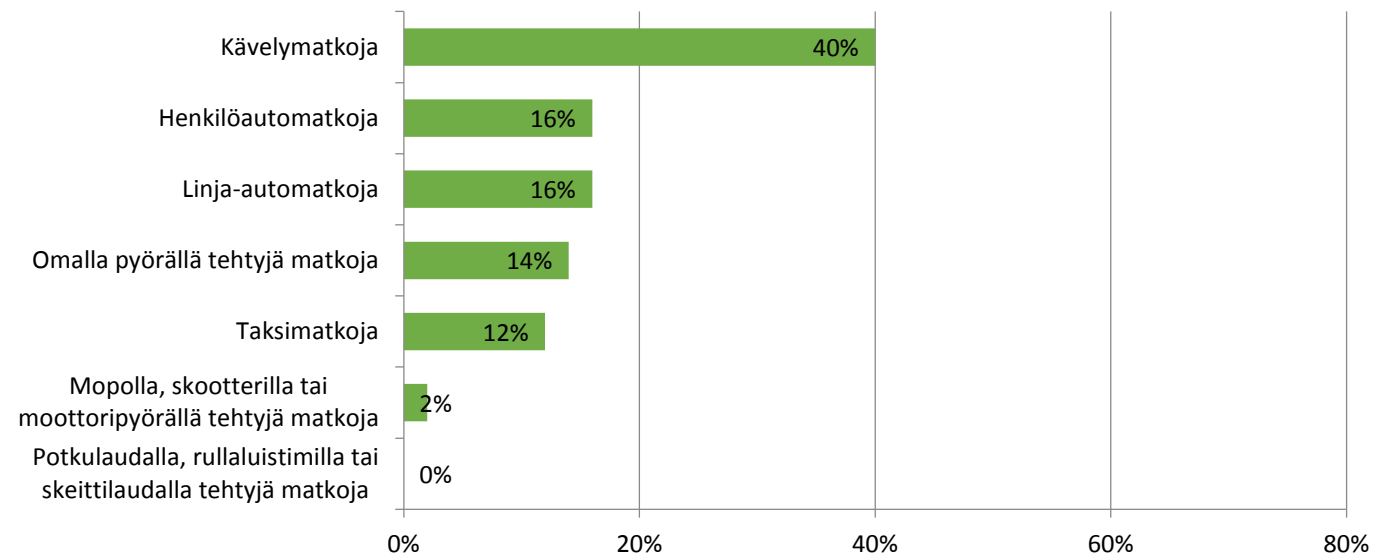
Nostoja käyttäjäkyselystä

- Kaupunkipyöriä käytettiin ja kokeiltiin kaikilla arjen matkatyypeillä.
- Kansainvälisten matkailijoiden kaupunkipyörien käyttöön vaikuttivat ongelmat päästä kirjautumaan käyttäjäksi (verkkopankkitunnistautuminen ja WiFin puute)
- Kaupunkipyörillä korvattiin normaalisti kävelen tehtyjen matkojen lisäksi myös erityisesti henkilöautolla, linja-autolla ja omalla pyörällä tehtäviä matkoja.
- Avoimessa palautteessa toivotaan kaupunkipyörille jatkoa, ympärivuotisia kaupunkipyöriä ja pyörämallin vaihtamista vaihteelliseen ja kevyempään.

Millaisilla matkoilla käytit kaupunkipyöriä? (n=36)

Millaisia matkoja olet korvannut kaupunkipyörillä? (n=50)

9. Oheistoimijoiden kokemukset

- Kokeilun päätyttyä haastateltiin pysäköintialuekiinteistöjen omistajia (kauppiaat, kylpylä, oppilaitokset yms.) ja Imatra-infon kesätyöntekijää.
- Pysäköintialueen sijainnista kiinteistön alueella ei koettu olevan haittaa. Useimmat eivät osanneet ottaa kantaa mahdollisiin hyötyihin.
- Tiedon kulkeminen organisaation sisällä jäi varmistamatta. Kaikki kiinteistössä työskentelevät eivät tieneet pyöräpalvelusta ja sitä, mistä kysyä lisätietoja.

IMATRA
EASYBIKE on täällä!

Download on the App Store | GET IT ON Google Play

Laske sovellus | Rekisteröidy | Skannaa QR-koodi | Rida | Lukitse pyörä ja lopeta matka

Download | Register | Scan the QR code | Ride | Lock the bike and end your trip

Helposti perille!

EASYBIKE-palvelun päämääräalue on laajunut hienventaan ja lähialueille! Pyörätkä ovat kaikkien käytössä ja palvelu on edullinen ja helppo käyttää – olti sitten matkassa lomalle, töille tai ystäville tapaamaan. EASYBIKE selkeä matkustaa helpommin ja viihtelemään!

Muista skannata tätä QR-koodin, jolla saat 2€ käyntivoucherin sekä 7 päivän lipun ilmaiset! (Vain Aika - Etukopio - Skannaa koodi)

OPISKELIJAT: Mene profiili tietoihin ja todenna olevasi opiskelijaksi tässä "Opiskelijan tunnistautuminen", jotta pääset nauttimaan entistä edullisemmista hinnoista!

Anytime you want to ride!

EASYBIKE bike sharing service has now arrived! Ride our bikes to 15 destinations in Imatra. Register on EASYBIKE App and scan QR codes on this poster to get 2€ and 7-day ticket vouchers and ride it NOW! (Menu - My vouchers - Scan the QR code) for more information please visit: EASYBIKE website: www.easybike.fi

Special benefits for STUDENTS: Go to your profile information and then to "Student Verification", so that you can enjoy even cheaper prices!

Virta-opisto
Minimani
K-Market Rautio
K-Market Mänttä
Jämsä
Kajantie Kikatti pyöräliikenne
Kajantie Kikatti
Imatran urheilukenttä
K-Market Simonski
S-market Rautio
Saimaan AMK, Uuden kampuksen
Imatran Pääkirjasto
Imatra Keskusliikennelaitos
Prisma Imatra
Imatran kylpylä

Virta-opisto
Opetustarjonta
minimani

Saimaan
ammattikorkeakoulu
PRISMA

MARKET
K-Market

Imatran kylpylä
SPA - RESORT

10. Johtopäätöksiä

- **Käyttäjien kannalta** ensimmäinen kokeilukerta on ratkaiseva. Pyörämalli ei ollut käyttäjäystävällinen ja vaikutti olennaisesti vähäiseksi jääneisiin palvelun käyttömääriin.
- **Lanseerauksen haasteet**, johtuen pyöräpalvelun epävarmasta aloituspäivämäärästä, vaikuttivat käyttäjämääriin ja palvelun tunnettavuuteen.
 - Pyörien käyttöönotto keskellä kesää lomakaudella
- **TyönVuoksi** ry pyörätalkkarina oli toimiva malli.
- Yhdistyksen roolia ja työllistämistä osana kaupunkipyöräpalvelua olisi voitu hyödyntää viestinnässä.
 - Olisi lisännyt positiivista puhetta Imatran kaupunkipyörästä?
- Pysäköintialueita tarjonneet **kauppiaat ja toimijat** olivat epävarmoja pyöräpalvelun hyödyistä omasta näkökulmastaan.
 - Hyötyjen arviointi vaatisi pidemmän kokeiluajan?
 - Toimijat eivät hyödyntäneet pyöräpalvelua omien palveluidensa tai imagonsa markkinoinnissa.
- Kaikki **kauppiaat** toivottavat pyörät tervetulleiksi kiinteistönsä alueelle myös tulevaisuudessa.
 - Tosin jos kilpaileva yritys sponsoroi pyöriä, vaikuttaa tämä kiinnostukseen järjestää pysäköintialue kiinteistön alueella.
- **Tottumattomuus liikkumispalveluihin** käyttäjien ja potentiaalisten käyttäjien keskuudessa.
 - Palvelu näyttäytyi kaupungin tarjoamana joukkoliikenteen kaltaisena palveluna.
 - Palvelun markkinointiin ja eri vastuutahojen roolin vahvempaan esiin tuomiseen tulisi panostaa.
- **Tieto pyöräpalvelusta** pysäköintialueen läheisessä kiinteistössä työskentelevien ja toimivien keskuudessa tulisi varmistaa.
 - Kiinteistöissä asioivat käyttäjät olettivat palvelun liittyvän kiinteistöön, kuten kauppaan.
 - Tulisiko esim. kauppiaiden ja oppilaitosten tiedottaa kaupunkipyörästä myös omissa viestintäkanavissaan?

Keskeisin tulos:

- Asematon kaupunkipyöräpalvelu toimii Imatran kokoisessa kaupungissa.
- Kaupunkipyöräoperaattori kiinnostunut jatkamaan palvelua Imatralla, mutta ei täysin markkinaehtoisesti.

